

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra výtvarné výchovy

Bakalářská práce

Tereza Pavlišová

Cestička k domovu

Olomouc 2024

vedoucí práce: MgA. Libor Novotný, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování kvalifikační práce čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury a použitých zdrojů.

V Olomouci dne:

Podpis:

Tereza Pavlišová

Poděkování

Na tomto místě bych srdečně chtěla poděkovat svému vedoucímu kvalifikační práce MgA. Liboru Novotnému Ph.D. Byl mi oporou při tvorbě této práce a nápomocný při hledání inspirace. Především děkuji za jeho odborné a užitečné rady, vstřícnost a trpělivost. Velice si toho vážím.

Anotace

Jméno a příjmení:	Tereza Pavlišová
Katedra:	Katedra výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	MgA. Libor Novotný, Ph.D.
Rok obhajoby:	2024

Název práce:	Cestička k domovu
Název v angličtině:	The way home
Zvolený typ práce:	
Anotace práce:	Ve své bakalářské práci bych se ráda věnovala místu, které pro mě znamená domov. Kunštátsko. Jak mi od malička babička říkávala, pro ni byl vždy symbol domova náš zámek. Zajímalo mě, co tedy znamená domov nejen pro moji babičku, ale celou rodinu. Rozhodla jsem se proto vytvořit soubor prací tohoto místa tak, jak jej vidí každý člen mé rodiny. Podkladem/předlohou pro práci je série jak fotografií, tak studijních kreseb a především zamyšlení se nad významem domova mé rodiny. Ve své práci se tedy soustředím na zobrazení krajiny a architektury Kunštátska společně s pocity mých blízkých.
Klíčivá slova:	kvalifikační práce, bakalářská práce, Cestička k domovu, domov, výtvarná tvorba, kresba
Anotace v angličtině:	In my bachelor's thesis, I would like to focus on a place that means home to me. Kunštátsko. As my grandmother used to tell me since my childhood, our castle has always been a symbol of home for her. I was interested in what does home mean not only to my grandmother, but to the whole family. Therefore, I decided to create a collection of works of this place in way every member of my family sees it. The basis for the work are series of photographs, study drawings and above all, my family's reflections about the meaning of home. So in my work, I focus on depicting the landscape and architecture of the

	Kunštát region together with the feelings of my loved ones.
Klíčová slova v angličtině:	qualification thesis, bachelor's thesis, The way home, home, art, drawing
Přílohy vázané v práci:	Pracovní postup
Rozsah práce:	50 s. (52 372 znaků)
Jazyk práce:	český

I. Obsah

I.	Obsah.....	7
II.	Úvod	8
III.	Cíl práce	9
IV.	Teoretická část	10
1.	Historie	11
1.1	Historie města	11
1.2	Město keramiků a Hrnčířský jarmark	11
1.3	Historie vesnice Sychotín.....	12
1.4	Historie hradu/zámku.....	12
1.4.1	Raná gotika	12
1.4.2	Vrcholná gotika.....	12
1.4.3	Pozdní gotika	13
1.4.4	Renesance a manýrismus	13
1.4.5	Baroko	13
1.4.6	Klasicismus a historismus	14
1.4.7	20. Století.....	14
1.4.8	21. Století.....	14
1.5	Znamé osobnosti	15
2.	Kresba.....	18
2.1	Co je to kresba?	18
2.2	Použitá kresebné techniky	18
3.	Inspirace	22
3.1	Inspirace jinými umělci.....	22
3.2	Inspirace místem	28
V.	Praktická část - Moje práce	32
VI.	Závěr	39
VII.	Zdroje.....	40
VIII.	Přílohy.....	45

II. Úvod

Ke tvorbě této práce, s názvem Cestička k domovu, mne inspirovala moje babička. Vždy, když jsme se jako děti ať už s ní, nebo s rodiči vraceli z cest, kladla nám na srdce: „Až uvidíš zámek, jsi doma.“. Pro moji babičku je tedy kunštátský zámek symbolem domova a musím uznat, že se jím nejspíš společně s krásnou okolní přírodou a klidem stal i pro mne. Rozhodla jsem se tedy nakreslit soubor obrazů tohoto místa, tedy Kunštátska, které je naším domovem.

Cestička k domovu se dělí na teoretickou a praktickou část. V teoretické části práce se věnuji historii města Kunštát a jeho okolí, historii zámku, některým známým osobnostem, které jsou s Kunštátem úzce spojené a nakonec také definici kresby a jednotlivým technikám kresby, které jsou v tomto souboru použity. Myslím, že všechny tyto aspekty jsou pro přiblížení atmosféry tohoto malebného kraje důležité.

Podklady pro praktickou část mého projektu jsou studijní kresby, fotografie, návrhy, ale především autentické pocity/myšlenky jednotlivých členů mé rodiny. Tento soubor prací tedy tvoří deset obrazů, zobrazených na základě těchto myšlenek. Za každého člena jeden. Tato krátká zamyšlení se nad tématem Domov pro mne byla opravdu velkým zdrojem inspirace k této práci a také takovým přiblížením, co a pro koho domov vlastně znamená. Musím uznat, že veškeré tyto pocity/myšlenky všech členů mé rodiny také přesně vyjadřují jejich osobnost. Všechny tyto obrazy spojují tedy dvě klíčová témata, kterými jsou domov a Kunštátsko.

III. Cíl práce

Jedním z cílů této práce je zobrazení krajiny a architektury v ní, jelikož se v práci zabývám prostředím Kunštátska, města a jeho okolí. Dále se zde věnuji ilustraci jednotlivých zamyšlení se nad významem domova mých nejbližších. Hlavním cílem mojí práce však není ilustrativní popis místa, ale vytváření komplexnějšího pocitu na základě subjektivního vnímání místa, s ním spojených emocí a výtvarných asociací. Každý obraz, který je součástí práce, je tedy díky subjektivnímu pohledu a vylíčení pocitů každého z mých blízkých autentický.

IV. Teoretická část

V teoretické části své bakalářské práce, se věnuji vystižení ducha našeho městečka Kunštát a jeho okolí. K vystižení kunštátské atmosféry mi napomáhá povídání o historii města a zámku, ale také zmínění některých významných osobností, které byli kunštátskými rodáky, nebo v Kunštátě nějaký čas působili. V této části práce se také zmiňuji o keramice, která je pro Kunštátsko významným znakem nejen v současnosti. Jednu z kapitol věnuji samozřejmě také kresbě a mým oblíbeným kresebným technikám, které jsem využila pro praktickou část své práce. Kromě těchto bodů se v teoretické části zabývám umělci, kteří mě svým dílem inspirovali. Tvorbu těchto umělců v kapitole charakterizuji a popisuji důvody, ze kterých je mi práce sympatická. Nakonec této části uvádím kapitolu, kterou tvoří skupina umělců, kteří svoji práci zaměřili na domovu podobná témata.

1. Historie

V první kapitole teoretické části své bakalářské práce stručně popisují historii města a současnou podobu města. Kromě města samotného je součástí kapitoly historie zámku, která je popsána v jednotlivých historických obdobích. Ke kapitole Historie také řadím podkapitulu věnovanou známým osobnostem, které se právě s Kunštátskem úzce pojí.

1.1 Historie města

Z prvních zpráv o kunštátském kraji je patrné, že osídlování Kunštátska začalo již za vlády knížete Břetislava I., a to v letech 1034-1055. Největší význam pro dějiny Kunštátu, měl syn Gerharda ze Zbraslavi u Rosic, Kuna ze Zbraslavi a Kunštátu, který byl právě zakladatelem městečka. První zmínky o městečku Kunštát pochází právě z přídomku zmiňovaného Kuny z roku 1279. (Dostál a kol., 2014, s. 33; Šamšula, 2021, s. 7) Páni z Kunštátu měli panství ve vlastnictví až do roku 1521, kdy nejslavnějším panovníkem tohoto rodu byl Jiří z Kunštátu a Poděbrad. Posledními majiteli tohoto území byli až do roku 1945 hrabata Coudenhove-Honrichs. (‘‘Vznik a rozvoj města, ‘‘ © 2024)

Současný Kunštát

Kunštát je malé město nacházející se v Jihomoravském kraji v okrese Blansko. Město má kolem 3000 obyvatel a rozlohu cca 24 km². Kunštát je dnes rozdělen na další části, jako jsou Újezd, Rudka, Sychotín, Toubor a Hluboké u Kunštátu. (‘‘Kunštát, ‘‘ b. r.)

1.2 Město keramiků a Hrnčířský jarmark

Hrnčířství v Kunštátě není o moc mladší než samotné městečko. V okolí města bylo dost tvárné hlíny, a tak se nejdříve vyráběla užitá keramika. Roku 1620 udělil Štěpán Schmidt z FreihoFFenu cechovní privilegia deseti hrnčířským mistrům. (‘‘O jarmarku, ‘‘ b. r.) Na počátku 19. Století se na Kunštátsku čím dál více rozvíjelo hrnčířství. Především v 2. polovině 19. století vznikala ve vesnici Sychotín spousta hrnčířských dílen, do kterých přicházeli hrnčíři především z východních Čech. (Dostál a kol., 2014, s. 185) Vznik těchto dílen napomohl navrácení tradice, a to pořádání jarmarku, který se v minulosti pořádal i několikrát ročně. Jarmark byl jednodenní a účastnilo se jej cca dvacet keramiků. Dnes je Hrnčířský jarmark, již od roku 1995, pořádán od pátku do neděle. Cílem této akce je zachovat kvalitu, úroveň a především keramickou tradici. (‘‘O jarmarku, ‘‘b. r.)

1.3 Historie vesnice Sychotín

Historie vesnice Sychotín sahá dle Zemských desek až do roku 1374, kdy majitelem kunštátského panství byl Heralt z Kunštátu. Sychotín byl vždy součástí kunštátského panství, avšak do roku 1960 byl samostatnou obcí. Dnes je vesnička součástí Kunštátu. (Dostál a kol., 2014, s. 185)

1.4 Historie hradu/zámku

V této kapitole o historii našeho kunštátského „hradozámku“ stručně popisují každé historické období, spjaté se zámkem Kunštát, od rané gotiky, kdy byl hrad založen, až po současnost.

1.4.1 Raná gotika

Již v 60. letech 13. století Kuno z Kunštátu a ze Zbraslavi, jehož otcem byl Gerhard ze Zbraslavi (olomoucký purkrabí), nechal vystavět hrad v raně gotickém slohu, který měl plnit funkci rodového sídla a centra nového panství. Dle dobových zvyklostí byla sídla pojmenována po svém zakladateli. Název Kunštát tedy v překladu znamená Kunovo město. Tehdejší hrad měl podobu hradního paláce se vstupní věží, hradním nádvořím a obvodními hradbami ve tvaru lichoběžníku. Nejužší místo hradeb bylo ze západní strany paláce, pod nímž se nachází příkrý skalnatý svah. Hradby lemoval ze všech stran parkán a z jižní, východní a severní strany také široký příkop. Kolem roku 1276, ještě za Kunova života, byl hradní palác rozšířen směrem na sever. Za Kunova života byl taktéž hradní palác podsklepen a byla zbudována studna o hloubce 47 metrů. Vzhledem k dataci výstavby kunštátského hradu se jedná o jeden z nejstarších dochovaných hradů na Moravě. (Štěpán, 2017, s. 7)

1.4.2 Vrcholná gotika

Po synech Kuny dědí kunštátský zámek jeho vnuk, Gerhard z Kunštátu, který se stal tzv. prvním dvořanem na markraběcím dvoře Karla IV. Gerhard z Kunštátu nechal později rodové sídlo přestavět ve vrcholně gotickém slohu. V roce 1360 dědí panství Gerhardův vnuk Erhart I. z Kunštátu, který během svého působení nabyl dalších sedm hradů, dvě města, sedm městeček a sto padesát vesnic. Panství poté dědí jeho syn, Erhart II. z Kunštátu, jímž však kunštátská větev vymřela po meči. Dle smlouvy v Zemských deskách z roku 1408 zdělila panství poděbradská větev rodu. (Štěpán, 2017, s. 17) V roce 2015 byl na zámku také

proveden stavebně-historický průzkum, při kterém byla nalezena celoplošná nástěnná figurální výmalba z 20. - 40. let 14. století. (Šamšula, 2021, s. 9)

1.4.3 Pozdní gotika

Po vymření rodu pánů z Kunštátu, přešlo panství na větev poděbradskou, konkrétně na Bočka staršího z Kunštátu a Poděbrad. Od roku 1448 do roku 1464 vlastnil kunštátské panství Jiří z Kunštátu a Poděbrad, který byl od roku 1458 českým králem. Kunštátské panství v té době tvořil hrad Kunštát, městečko Kunštát, tvrz Lysice, dvory, lesy a několik vsí, jako byla Rudka, Sulíkov, Ústup, Rozsíčka, Makov, Petrov, Rozseč, Sychotín, Hluboké, Lhota u Lysic, Zbraslavec, Martinova Ves, Štěchov, Kunice a Kunčínova Ves. Dne 19. května roku 1520 byl Kunštát prodán Ludvíkem Zajímačem z Kunštátu a Jevišovic za 15 500 kop míšeňských grošů Vilémovi II. z Pernštejna a na Helfštejně. (Štěpán, 2017, s. 27)

1.4.4 Renesance a manýrismus

Roku 1529 byl Kunštát prodán znovu, a to Janu Černickému z Kácova, pro kterého se Kunštát stal rodovým sídlem. Jan Černický z Kácova zde roku 1529 započal goticko-renesanční a raně renesanční přestavbu. Během držení panství Štěpánem Schmidtem na zámku také krátkodobě pobýval Jan Amos Komenský a Jan Kepler. (Štěpán, 2017, s. 35) Jelikož se potomci Jana Černického nedokázali dohodnout, brněnský zemský soud rozdělil panství mezi jeho vnuky. Panství dále koupili po Matyáši, rytíři Minc ze Zárusic, Hynku Posadovskému z Posadova a hrabatech z Hardegenu Lichtenštejnové a později také Katharinové z Katharu. V roce 1604 koupil Kunštát Štěpán Schmidt z Freihoffenu, který podnikl další přestavby zámku a výstavbu Květné zahrady. (Šamšula, 2021, s. 24)

1.4.5 Baroko

V roce 1631 došlo ke konfiskaci panství z důvodu dluhu 84 000 zlatých (věna Marie Anny Schmidtové z Freihoffenu). Po dobu sporu drželi panství Šlikové a následně od roku 1666 klášter františkánek při kostele sv. Josefa v Brně, který jej později (r. 1678) prodal hraběti Janu Maxmiliánovi z Lamberga. (Šamšula, 2021, s. 29) Ještě tentýž rok Jan Maxmilián prodal panství svému synovi Kasparu Fridrichovi z Lamberga, který založil rodovou linii Lamberg-Kunstadt a z Kunštátu udělal opět rodové sídlo. Kaspar Fridrich zahájil na Kunštátě rozsáhlé přestavby horního zámku, které řídil olomoucký stavitel Adam Glockel. Lambergové drželi Kunštát ve vlastnictví do roku 1733, kdy hrabě Jan Leopold z Lamberga prodal panství svobodnému pánu Johannu Theodorovi z Imbsenu. (Štěpán, 2017, s. 43) Ten, nejen že nechal

postavit barokní most namísto tehdejšího dřevěného padacího mostu, ale také roku 1734 přistavěl dvě boční kaple k farnímu kostelu sv. Stanislava, který tím získal svou dnešní podobu. Roku 1738 také vystavěl kostel v. Ducha na Lipce. (Šamšula, 2021, s. 41)

1.4.6 Klasicismus a historismus

Až do roku 1783 vlastnila panství Marie Antonie Januárie svobodná paní z Imbsenu, dcera Johanna Theodora z Imbsenu. Marie Antonie kunštátské panství dále odkázala své příbuzné, Marii Anně Josefě Honrichs z Wolfswarffen. (Štěpán, 2017, s. 49) Dále Kunštát zdědil její syn Ignác Antonín Hypolit svobodný pán Honrichs z Wolfswarffen a později také vnuk Josef František Ignác svobodný pán Honrichs z Wolfswarffen. Josef František Ignác byl třikrát ženatý, kdy jeho třetí manželkou byla o více než dvacet let mladší Leopoldina hraběnka Mitrovská z Mitrovic a Nemyšle. Josef svobodný pán Honrichs dále panství odkázal svému synovi Konrádovi, avšak pod podmínkou, že nechá rod vymřít. (Šamšula, 2021, s. 47)

1.4.7 20. Století

Roku 1901 vymřel rod Honrichsů z Wolfswarffen po meči, a to Konrádem Fridrichem, přezdívaným Kuno. Zámek tedy zdědil synovec Kuno Honrichse, František Josef Mária říšský hrabě Coudenhove, který ke svému jménu také připojil jméno vymřelých Honrichsů a stal se tak zakladatelem rodu Coudenhove-Honrichs. (Štěpán, 2017, s. 55) Roku 1889 si vzal svou sestřenicí Marii Theklu Coudenhove-Kalergi v Poběžovicích. (Šamšula, 2021, s. 61) František Josef odkázal zámek svému nenarozenému vnukovi, synu jeho jediné dcery Františky Coudenhove-Honrichs. Františka však ve svých 25 letech, roku 1917, vstoupila do Kongregace sester Těšitelek Božského srdce Ježíšova v Brně. (Štěpán, 2017, s. 56) Po smrti Františky byl zámek v letech 1939-1948 ve vlastnictví Kongregace sester Těšitelek Božského srdce Ježíšova a roku 1948 byl zestátněn. (Šamšula, 2021, s. 73) Dále postupně doputoval až do funkce depozitáře Moravského zemského archivu v Brně. Později sloužil jako mobilizační sklady ministerstva vnitra do roku 1992. V roce 1996 byla poté provedena celková památková obnova a od roku 1998 zámek opět sloužil jako depozitář Moravského zemského archivu v Brně. (Štěpán, 2017, s. 57)

1.4.8 21. Století

Dne 1. ledna roku 2002 se nařízením vlády stal zámek Kunštát Národní kulturní památkou a dne 1. června roku 2005 byl zámek za účasti ministrů kultury a financí zpřístupněn

veřejnosti. (Štěpán, 2017, s. 63) Od roku 2013 je zámek Kunštát ve správě Národního památkového ústavu – územní památkové správy v Kroměříži. (Šamšula, 2021, s. 73)

1.5 Znamé osobnosti

Jiří z Kunštátu a Poděbrad

Jiří z Kunštátu a Poděbrad, který se narodil roku 1420 a zemřel roku 1471, byl českým králem. Zajímavostí je, že se vedou spory o místě jeho narození, avšak možnostmi jsou Kunštát, Bouzov, nebo Litice. Po dovršení zletilosti se král Jiří ujal kunštátského panství a upravil tehdy hrad Kunštát tak, že budovu rozšířil o jižní křídlo a navýšil ji o jedno patro. Pod hradem byly také vyhloubeny sklepy a vystavěno předhradí zakončené Poděbradskou věží. (Šamšula, 2021, s. 16)

František Halas

František Halas, který se narodil roku 1901 a zemřel roku 1949, byl básníkem, prozaikem, překladatelem a kulturním činitelem. Narodil se v Brně do rodiny textilního dělníka a písmáka, která však pocházela z Kunštátu, kde je také pohřben. Jeho dílo je vrcholem české poezie meziválečných let. Příkladem je dílo Já se tam vrátím z roku 1947, kde František Halas vzpomíná na rodný kraj. (‘‘František Halas, ‘‘ © 2003)

Ludvík Kundera

Ludvík Kundera, který se narodil roku 1920 a zemřel roku 2010, byl básníkem, prozaikem, dramatikem a překladatelem. Od roku 1976 Ludvík Kundera trvale žil v Kunštátě, kde je také pohřben. Ludvík Kundera byl také spoluzakladatelem postsurrealistické Skupiny Ra, držitelem ceny J. Seiferta a nositelem státního vyznamenání Za zásluhy.(‘‘Kundera Ludvík, ‘‘ © 2003; Křepela, Šamšula, 2020, s. 87)

Stanislav Rolínek

Stanislav Rolínek, který se narodil roku 1902 v nedalekém Bořitově, byl synem pivovarského dělníka, Františka Rolínka, čalouníkem a sochařem samoukem. Roku 1928 byl Stanislav Rolínek pozván do Kunštátu Františkem Burianem. V obci Rudka nedaleko Kunštátu vytvořil pískovcovou sochu Tomáše G. Masaryka (dále jen socha T.G.M.), která v tehdejší době měřila 14 metrů a byla považována za největší sochu ve střední Evropě. Během druhé světové války byla tato socha však na základě udání zničena. Kromě sochy

T.G.M. vytvořil také jeskyni, kde zhotovil bájně blanické rytíře v čele s jezdeckou sochou sv. Václava. Vchod do této jeskyně střeží socha lva. Zajímavostí je, že Rolínek však živého lva nikdy neviděl. (‘‘Z historie, ‘‘ b. r.; ‘‘Jeskyně Blanických rytířů, ‘‘ b. r.)

Františka Leopoldina říšská hraběnka Coudenhove-Honrichs

Františka Coudenhove-Honrichs, která se narodila roku 1892 a zemřela roku 1977, byla jedinou dcerou Františka Josefa Coudenhove-Honrichs a Marie Thekly Coudenhove-Kalergi. Několik let po smrti svého otce, ve svých 25 letech, Františka vstoupila do Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova v Brně, kde přijala řádové jméno Anežka. Po smrti své matky, Marie Thekly, Františka převedla věnovací smlouvu zámku na Kongregaci sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova v Rajhradě u Brna a roku 1948 odcestovala do Argentiny. Zde založila první zahraniční dům řehole a ve věku 84 let zde také zemřela. (Šamšula, 2021, s. 73)

Erich Tomáš Otto Hudec

Erich Tomáš Otto Hudec, narozen roku 1901, byl vědcem, který zdokonalil bezdrátové vysílání na dlouhou vzdálenost a také byl autor patentů, které využívaly americké obranné složky. Roku 1946 byl z důvodu skandálu Erich Hudec se svojí manželkou Hildegard a synem Oldřichem přestěhován na zámek Kunštát. Zde měl Erich dokončit své vynálezy z válečného období. Před Vánoci roku 1947 odcestoval Erich Hudec do Švýcarska, kam se také později snažil dostat svoji rodinu. Hildegard měla Erichovi přivést jeho vědecké poznámky a technické výkresy. Erich si tedy najal člověka, který měl pomoci rodině dostat Hildegard a Oldřicha do Švýcarska. Avšak 9. června roku 1948 byli oba nalezeni mrtví. Případem se zabývali kriminalisté z Brna, ale později také Státní bezpečnost. I když byl případ tenkrát uzavřen jako vražda a následná sebevražda, badatelé jsou přesvědčeni, že za smrtí těchto lidí stojí právě Státní bezpečnost. Erich Hudec zemřel v Berlíně roku 1972. (‘‘ Erich Hudec, ‘‘ b. r.)

Ladislav Kubíček

Ladislav Kubíček, který se narodil roku 1926 v Rachově na Zakarpatské Ukrajině, byl od padesátých let lékařem na různých místech na Moravě a roku 1967 byl vysvěcen katolickým knězem. (‘‘Ladislav Kubíček, ‘‘ b. r.) Pro mnoho lidí byl také vzorem, duchovním vůdcem a zpovědníkem. (Křepela, Šamšula, 2020, s. 94) Po roce 1959 byl uvězněn za náboženskou činnost a odsouzen za údajné podvracení republiky. Po propuštění na amnestii a také po smrti

své matky pokračoval v práci v Kamenoprůmyslu v nedalekých Letovicích. Roku 1969 dostal státní souhlas k výkonu kněžské služby a tak jako kněz působil v litoměřické diecézi, a to ve Vysokém nad Jizerou, Frýdlantu a Třebenicích. (‘‘Ladislav Kubíček, ‘‘ b. r.; Křepela, Šamšula, 2020, s. 94) Zde byl roku 2004, z 10. na 11. září, brutálně zavražděn dvěma mladíky, které přistihl při krádeži na faře.(‘‘Ladislav Kubíček, ‘‘ b. r.)

2. Kresba

V praktické části bakalářské práce se věnuji svému projektu, který nese již mnohokrát zmiňovaný název Cestička k domovu. Jelikož ve své práci využívám především kresebných technik, na úvod kapitoly zmiňuji, co je to vlastně kresba, jaké kresebné techniky jsem pro práci využila a také čím jsou tyto techniky charakteristické.

2.1 Co je to kresba?

Kresba je výtvarný projev, který je tvořen pomocí čar, bodů nebo šrafů. Úkolem kresby je zaznamenávání věcí, krajin, zvířat, lidí, pocitů, představ, myšlenek a idejí. Kresba také slouží jako interpretační prostředek, jejímž prostřednictvím můžeme komunikovat. Základním prvkem každé kresby je linie, kterou ve skutečném světě nemůžeme spatřit. Vše kolem nás je totiž tvořeno soustavami ploch, tvarů a barev. Abychom dosáhli kresby, je třeba vytyčit si lineární hranice předmětů, což nám umožňuje převádět předměty na plochu. (Teissig, 1995, s. 7)

Kresba patří mezi nejzákladnější výtvarné prostředky. Pro svou nenáročnost je vhodná pro zachycení emocí, rychlé záznamy a její velkou výhodou je možnost výtvarného přemýšlení během pracovního procesu. Kresba může zároveň být velmi komplexní a propracovaná. V posledních sto letech jsme si zvykli vnímat ji také jako rovnocenné finální umělecké dílo, což v minulosti zvykem nebylo. Kresba byla využívána spíše jako podklad pro skutečné umělecké dílo a nekladl se na ni příliš velký důraz. Kresba je mým oblíbeným způsobem výtvarného vyjádření z důvodu její pružnosti a tedy i široké škály možností využití. Kresba může být realizována nejen pomocí klasické obyčejné tužky, pastelek, nebo různých kresebných prostředků, ale také například narušováním různých povrchů různými nástroji atp. V kresbě, jde ve své podstatě o zanechávání jakýchkoliv stop. Ve své práci se tedy snažím o využívání širší škály prostředků, kterou kresba nabízí. Využívám různorodosti, vrstev a většinou práce doplňuji koláží, nebo se snažím o koláž kreslenou.

2.2 Použité kresebné techniky

Uhel

Uhel patří k nejstarším kresebným prostředkům, který je vyráběn pálením dřevěných proutků za vysokých teplot. Jelikož při pálení nedochází k přístupu vzduchu, proutky

neztrácejí svoji formu, ale pouze zuhelnatí. V dnešní době jsou pro tvorbu kvalitních uhlů pěstovány vrby na plantážích. (Smith, 2000, s. 100)

Práci s uhlem jsem si vybrala především proto, že patří k mým oblíbeným technikám kresby. Uhel nám nabízí mnohé. Říká se, že většina lidí má ráda uhel, jelikož umožňuje snadnou a rychlou práci. I pro mne je to jeden z důvodů proč jsem si jej vybrala, avšak není tím hlavním. Uhel obdivuji především pro jeho možnosti použití. Můžeme s ním pracovat jak v liniích, tak v plochách, můžeme jej strouhat, roztírat, šrafovat jím nebo jednoduše mazat, což nám umožňuje opravdu krásnou práci se světlem a prostorem.

Koláž

Koláž je výtvarnou technikou, která je vytvářena kombinací lepených vrstev nejrozličnějších výstřižků, nálepek, fotografií, předmětů a tak podobně. (Smith, 2000, s. 340)

Koláž ve své práci využívám poměrně často, ať už lepenou/vrstvenou nebo kreslenou. I když je koláž vždy sestavena z mnoha celků a vrstev a závisí na shromažďování materiálu, tato forma práce mne zaujala hlavně z důvodu možnosti přemýšlení nad prací, zkoušek, nebo doplňování kompozic.

Perokresba

Smith (2000, s. 112) uvádí že: „*stopa pera je přímočaré a jednoznačné vyjádření, které, je-li jednou provedeno, zůstává stálé a trvalé.*“ V dnešní době existuje pro realizaci perokresby řada různých prostředků, kterými jsou například tradiční brka, rákosová pera, redisová pera, technická pera nebo různé druhy fixů. Kreslit je možné za pomoci tuše, ale také pomocí samonapouštěcích nástrojů s nylonovými, akrylovými, plstěnými nebo polyesterovými hroty, tedy již zmíněnými fixy. (Smith, 2000, s. 112)

Perokresba patří k mým oblíbeným technikám již delší dobu. Pro perokresbové práce, častěji než tuš, využívám fixy o různých šířkách hrotů. Perokresba je moji oblíbenou pravděpodobně proto, že umožňuje čistou a seriózní práci.

Tuš

Tuš je dalším výtvarným prostředkem, který umožňuje buď lineární formu práce, jako je např. perokresba, nebo práci v plochách, což se týká např. tušové malby pomocí štětců. (Smith, 2000, s. 118)

Mimo klasickou lineární perokresbu využívám v této práci tuš formou otisků a stop šroubků a matek různých tvarů a velikostí. Tuš mi v tomto případě umožnila vytvořit „technickou mapku“.

Fix

I přes to, že fix nepatří k mým oblíbeným, či často používaným uměleckým prostředkům, našla jsem si způsob, jak i tento prostředek ve své práci využít. Rozmývání fixů na fólii a následným otiskem na papír nebo plátno mi umožnilo vytvořit splývavé skvrny připomínající mapy jinou formou.

Akvarel a pastel

V některé části práce využívám také akvarel doplněný pastelem.

Akvarel je podobně jako pastel technikou na pomezí kresby a malby. Přes svou zdánlivou jednoduchost je to jedna z nejnáročnějších technik. Akvarel umožňuje transparentní práci pouze v případě, jsou-li přes sebe kladeny lazurní vrstvy. Je také potřeba myslet na to, že bílý podklad papíru nám určuje světlo. Vyžaduje tím pádem velmi dobrou představu o finálním záměru a tomu uzpůsobený postup. Akvarel neumožňuje výraznější opravy a především při zmíněné práci se světlem se nedá chybný krok vrátit. Lze jej v takovém případě samozřejmě kombinovat s jinými technikami, např. kvašem. (Smith, 2000, s. 139)

Osobně akvarel nevyžívám na finální propracovanou kresbu ale v kombinaci s dalšími možnostmi dokreslení. Použila jsem ho jako první, tedy jako podkladovou vrstvu, kterou jsem následně dokreslovala suchým pastelem v tužce.

Pastel je vyráběn z práškového pigmentu, tudíž umožňuje velice podobnou práci jako uhlí s tím rozdílem, že je jeho pigment oproti uhlu velmi intenzivní a oproti přírodnímu uhlu ho jde hůře mazat nebo odstranit z kresby. Pastel ovšem díky svému pigmentu velmi dobře umožňuje vrstvení.

Pastel v tužce jsem si vybrala, jelikož mi poskytl možnost více pracovat s detaily oproti akvarelu.

Akryl a sprej

Co se týče malby, akryl je mým nejoblíbenějším prostředkem. Akrylové barvy mají totiž velice sytý pigment a dají se bez problému vrstvit. Tyto barvy se dají ředit vodou, avšak

znovu rozmývatelné, jako je například tempera, nejsou. V případě této práce využívám akryl pouze jako podkladovou vrstvu k dílu Sen, kde jsem chtěla docílit přechodu mezi snem a realitou, podobně jako Ondřej Basjuk, o kterém se zmiňuji níže.

Výsledná kresba je dotvořena pomocí přírody a akrylových sprejů. Nikdy předtím jsem se sprejem moc nepracovala, ale práce s ním se mi v tomto případě líbila natolik, že mu nejspíš budu v budoucnu věnovat větší pozornost.

3. Inspirace

V některých částech mé práce jsem se inspirovala díly jiných umělců. Tuhle kapitolu bych tedy ráda věnovala právě inspiraci. Umělci, kterými jsem se inspirovala, jsou například Ondřej Basjuk, Barbara Walker, Jenny Saville, Qiu Zhije, Jana Kasalová, nebo Adriena Šimotová. V této kapitole se tedy věnuji popisu práce každého z nich a ukázkám děl, která se pro mě stala zajímavými a přínosnými. V druhé části kapitoly považuji za nezbytné uvést také několik autorů, kteří se ve své práci zabývali podobným tématem jako já.

3.1 Inspirace jinými umělci

Ondřej Basjuk

Ondřej Basjuk je českým umělcem mladší generace, který ve své práci využívá strategie zcizování, boření, rozkládání, destrukce a přetváření obrazů. Často také používá motivy platonských jeskyní, děr, trhlin, atp., skrz které je možné nahlédnout do jiného světa. Autor nejčastěji pracuje s mýtickou minulostí prolnutou se současností. (‘‘Ondřej Basjuk, ‘‘ ©2006)

Obr. 1: Ondřej Basjuk, Spadla z nebe, 2016

Ondřej Basjuk mě zaujal především pro zmiňovanou techniku práce, kdy je možné skrz umělecké dílo nahlédnout někam jinam. Tento styl práce mě inspiroval k realizaci díla souvisejícího s textem Sen, který si říká o přechod mezi snem a realitou.

Barbara Walker

Barbara Walker je britskou umělkyní, která žije a tvoří v Birminghamu. Umělkyně je známá především díky svým figurálním malbám přímo na zdech galerií. (‘‘ Barbara Walker (artist), ‘‘ b. r.)

Obr. 2: Barbara Walker, The Big Secret III, 2015

Styl tvorby Barbary Walker na mě působí, i přes detailní a propracovanou práci, velmi svěže a odlehčeně právě díky vynechaným místům v obraze. Inspirací se pro mě stala z důvodu touhy vyvolat pocity lehkosti také ze své práce.

Jenny Saville

Jenny Saville je britská umělkyně, která moderně a originálně zpracovává figurální malbu. (‘‘ Jenny Savilleová, ‘‘ b. r.)

Následující dílo Jenny Saville mě upoutalo jednoduchým lineárním zpracováním více dějů najednou. Ve svém díle jsem se však pokusila o zobrazení více skutečností lineární formou trošku jinak.

Obr. 3: Jenny Saville, Chapter (for Linda Nochlin), 2016/2018

Qiu Zhije

Qiu Zhije je čínským umělcem, který se věnuje různým druhům umění a po celém světě uspořádal mnoho autorských výstav například včetně Itálie nebo Německa, a také skupinových výstav na benátském bienále. Zhije také publikoval velké množství knih o teorii umění. (‘‘ Qiu Zhije, ’’ © 2008)

Hlavním důvodem proč mě Qiu Zhije zaujal, je jeho práce s mapami. Rozhodla jsem se tedy pokusit se o zakomponování map taky do některých svých prací. O iluzi mapy se však pokaždé snažím trošku jiným způsobem.

Obr. 4: Qiu Zhije, Journeys without arrivals, 2017

Jana Kasalová

Jana Kasalová je českou výtvarnicí, která se již svým studiem odklonila od rodinné sklářské tradice. Nejdříve vystudovala textilní obor na Uměleckoprůmyslové škole v Brně, následně vystudovala malbu na FaVU (fakultě výtvarných umění), během čehož také absolvovala dvě stáže na AVU v Praze. Za doktorským studiem se poté vydala do Španělska, kde získala stipendium. Tvorba Jany Kasalové se dělí do tří oblastí, kterými je práce na papíře, na plátně a s využitím nových médií. Ona sama ji však dělí podle času a prostoru a také lidské tělesnosti. Témata, kterými se Jana Kasalová zabývá, jsou příroda a idea domova. (‘‘ Jana Kasalová, ‘‘ ©2006)

Autorka je mi blízká nejen z hlediska inspirace dílem, které vyzařuje lehkost, vzdušnost, nebo něžnou barevnost, ale také užíváním tématu domova a svou účastí na akci Boskovice 2020 – festival pro židovskou čtvrť, jelikož Boskovice jsou Kunštátu nedaleké. (‘‘ Jana Kasalová, ‘‘ ©2006)

Obr. 5: Jana Kasalová, Terra Mirabilis, 2022

Obr. 6: Jana Kasalová, Dissolutio Imperii (Österreich-Ungarn), 2022

Adriena Šimotová

Adriena Šimotová je českou autorkou, jejíž tvorba je ovlivněna nejen jejími životními událostmi, ale také senzitivním způsobem vnímání světa a intelektuálními zájmy. Jedná se o

malířku, která má smysl pro čistotu a výtvarnou kvalitu barev. Adriana Šimotová vychází z reality (krajiny, lidské figury), ale její práce dostávají abstraktnějších výrazů. Často v jejích dílech nejde o zachycení dojmu ale tzv. zmapování. Objevuje se například také vlepovaný papír nebo látka, což jí sloužilo k vyjádření prchavosti života. Tvorba Adrieny Šimotové procházela velkými proměnami, avšak stále se držela námětu týkající se filosofie bytí člověka. ("Adriena Šimotová," ©2006)

Práci Adrieny Šimotové obdivuji právě pro její lehkost, čistotu, decentní barevnost a povznesení práce s papírem, které jsou však spojené se silnými tématy. Ve své práci jsem se o takovou lehkost a čistotu také pokusila.

Obr. 7: Adriana Šimotová, To, co je za člověkem II., 1980

Obr. 8: Adriana Šimotová, Podpírání, 1984

3.2 Inspirace místem

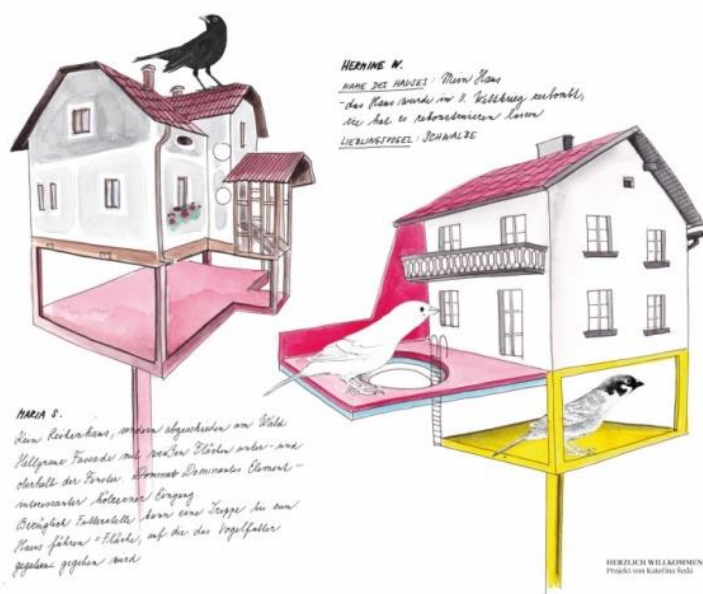
Mimo zmíněné autory, kteří jsou mi blízcí vizuální podobou práce, považuji za podstatné zmínit ještě jednu skupinu autorů, a to takové, kteří podobně jako já zpracovávají otázku konkrétního místa na základě popisů jiných lidí nebo například vzpomínek.

Kateřina Šedá

První takovou autorkou je Kateřina Šedá. Kateřina Šedá je česká umělkyně, která se zabývá především sociálními tématy. Své projekty realizuje jak v České republice, tak v zahraničí. Autorka vystavovala na řadě světových výstav, jako například na 16. mezinárodní výstavě architektury v Benátkách, v Moskvě, v Japonsku, v Luzernu, na bienále v Benátkách, v Tokiu, v New Yorku atp. Za své práce dostala také řadu ocenění, jako je cena Architekta roku a Jindřicha Chalupeckého v České republice, cena Contemporary Art Society ve Velké Británii a další ocenění v Rakousku, Německu nebo Finsku. (‘‘ Kateřina Šedá, ‘‘ b. r.)

Kateřina Šedá se pro mou bakalářskou práci stala velkou inspirací zejména pro její projekt Herzlich Willkommen.

Tento projekt vznikl jako instalace v zahradách pečovatelského a asistenčního centra v Hainfeldu. Autorka ve spolupráci s klienty a jejich rodinami vytvořila 20-30 plánů jejich bývalých domovů a následně zhotovila několik modelů v podobě ptačích budek. Klientům tak umožnila zase se jejich domovům přiblížit. (‘‘ Kateřina Šedá, ‘‘ b. r.) Tento projekt mě natolik oslovil, že jsem se rozhodla oslovit mé blízké a poprosit je o sdělení jejich pocitů a myšlenek k tématu Domov. Tato vyjádření mé rodiny jsem následně použila jako doprovodný text k sérii kreseb zobrazující Kunštátsko.

Obr. 9: Kateřina Šedá, Herzlich Willkommen, 2019-2021

Obr. 10: Kateřina Šedá, Herzlich Willkommen, 2019-2021

Pavla Sceranková

Pavla Sceranková, umělkyně slovenského původu, působící na české umělecké scéně, která se zabývá současnou podobou sochařství s principy ready-made a performance. Její práce se často vážou ke konkrétnímu místu a vybízí jimi diváky k participaci, i když je

možné, že dojde k narušení objektu. (‘‘ Pavla Sceranková, ‘‘ ©2006; ‘‘ Společnost Jindřicha Chalupeckého, ‘‘ b. r.)

Dodnes uskutečnila Pavla Sceranková řadu samostatných i skupinových výstav jak v České republice, tak i v zahraničí. (‘‘ Pavla Sceranková, ‘‘ ©2001)

Dílo, kterým se autorka přibližuje tématice domova, vzniklo roku 2007 a nese název Babiččin byt. Snaží se o rekonstrukci půdorysu babiččina bytu pouze na základě svých vzpomínek z dětství. Vzniká tak velmi neokázalá práce z dřevotřísky a železné konstrukce umístěná na podlaze. Samotný tvar není samozřejmě přesným půdorysem bytu. Autorce jde spíše o její vlastní pocit, který z tohoto prostoru měla.(‘‘ Pavla Sceranková, ‘‘ ©2006; Zálešák, Sceranková, 2012)

Obr. 11: Pavla Sceranková, Babiččin byt, 2007

Mike Nelson

Mike Nelson je britským umělcem, který v roce 2011 představil své dílo pod názvem Impostor na 54. ročníku mezinárodní výstavy umění na bienále v Benátkách. Pro jeho práci je zásadní propojení faktů a fikce, a tak tvoří instalace prostorových struktur, které mají literární nebo historický podtext.

Na bienále využil dispozici britského národního pavilonu a do něj umístil dispozičně naprosto odlišný interiér domu. Zároveň je tento interiér zpracován jen na základě vzpomínek podobně jako u Scerankové. Jde o velmi komplexní a náročnou práci s prostorem, která není paradoxně pro diváka na první pohled zcela čitelná, zvláště pokud nezná dispozici původního pavilonu.(''2011 Mike Nelson, '' © 2024)

Obr. 12: Mike Nelson, Installation view of I (IMPOSTOR), 2011

V. Praktická část - Moje práce

V následující části popisuji svůj projekt, který se zabývá především kresbou v různých formách. Tyto kresby jsou částečně zhotovené podle fotografické předlohy. Důležitou součástí každé kresby jsou však texty vystihující to, co pro jednotlivé členy mé rodiny znamená domov. Tyto texty jsou zde zobrazeny kurzívou a v praktické části jsou ručně psány každým členem rodiny. Každý odstavec společně s kresbou je tak autentický a jasně vystihuje osobnost každého, kdo je mi nejbližší.

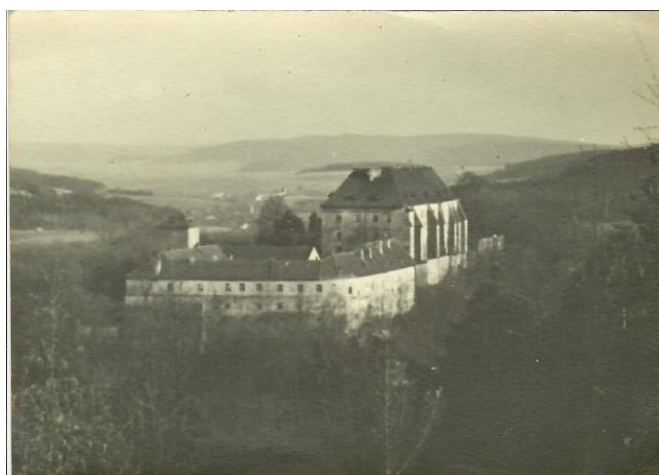
Já se tam vrátím

„Domov je pro mne vším! Není to jen můj krásný rodný kraj a dům, kde žiji. Ale je to především rodina, která se mnou domov vytváří. Bez mých blízkých by domov nebyl domovem, ale jen místem, kde žiji. Je to moje jistota, bezpečí a zázemí.

A slovy básníka: ... ty můj kraji, ty mé bezpečí, ty má zatvrzelosti, ty má věčnosti ...

... kdyby mi oči jen pro pláč zbyly, já se tam vrátím, já se tam i poslepu vrátím ...“

Toto jsou slova mé babičky, která jasně vystihují její pocity týkající se domova. Své myšlenky končí úryvkem slov Františka Halase ze sbírky „Já se tam vrátím“, která se také promítla do kresby. Podkladem pro kresbu byla také fotografie z rodinného alba mojí babičky a inspirací pro ni byly práce Barbary Walker, o které se zmiňuji v kapitole výše. Jako prostředek jsem si pro tuto kresbu zvolila uhel společně s vytvořenými jednoduchými šablonami.

Obr. 13: Kunštátský zámek, vlastní foto

Co je pro mne domov?

„Co je pro mne domov? Domov je dům, kde žiji se svou rodinou a kam se rád vracím. Domov je také země, kde jsem se narodil a místo, kde žiji.“

Když jsem doma každého požádala o napsání krátkého popisu na téma „Co pro mne znamená domov“, napsal jej také můj dědeček. A tak jsem dědečkovy myšlenky převedla do kolážovitě formy. Dílo je tvořeno jeho novinami, českými vlajkami a samozřejmě nesmí chybět ani dům, o kterém se v textu zmiňuje. Dědův popis je vlastně velmi jednoduchý. Má v sobě jakousi každodenní samozřejmost, kterou jsem se snažila zohlednit v kresbě. Kromě novin a vlajek pracuji s vrstvami pauzáku a s kancelářskými potřebami.

Obr. 14: Dům sousedů, vlastní foto

Sychotín

„Domov? Domov je pro mě Sychotín – vesnice v kunštátském podzámčí. Ale nebyl by to domov bez našeho domu. A ani Sychotín s domem by nebyl domovem, kdyby v něm se mnou nebydlela moje rodina (a to je to nejdůležitější). Takže asi tak!“

Na základě tatínkových myšlenek jsem vytvořila koláž, která se skládá z mapy naší vesničky a kresebné mapy otisků, které vznikly pomocí šroubků a matek různých velikostí namáčených v tuši. Mapě dominuje vyřezávaný domek umístěný vlevo nahoře ve zlatém řezu. Inspirací pro tuto koláž mi byly práce Qiu Zhije, který pracuje s mapami a možná také práce Pavly Sceránkové, která pracuje se vzpomínkami v rámci půdorysu babiččina bytu. Jako předloha mi posloužil starý návrh našeho domu.

Obr. 15: Plánek našeho domu, vlastní obrázek

Sen

„Každý nemá to štěstí, aby měl domov a rodinu, která je nejdůležitější součástí mého domova a jsem ráda, že takový mám. Když odjíždím, mám krásný pocit, že se mohu vrátit tam, kde je mi dobře a kde si mohu užívat přítomnost svých blízkých. A co se týče vizuální stránky našeho domova, mám vedle sebe někoho, kdo moje sny plní ve skutečnost.“

Zasněné řádky pocitů mé maminky, která si doslova říká o stejně tak zasněné zobrazení naší krajiny. Jelikož jsem v této kresbě chtěla zobrazit kontrast snů a skutečnosti, inspirací mi byl Ondřej Basjuk, který ve svých dílech pracuje podobným způsobem. Nápomocné mi byly akrylové barvy, spreje a příroda, která mi utvořila kresbu.

Dům/panelák

„Pod slovem domov si každý může představit něco jiného. Pro někoho to může být třeba dům se zahradou, pro jiné byt v paneláku. Pro mě je to ale jakýsi pocit bezpečí, jistoty a i když mě ostatní někdy neskutečně serou, protože štvou je fakt slabý slovo, tak je to místo, na které se budu vždycky rád vracet.“

Slova mého malého velkého bratříčka, který i přes občasné hádky nebo nedorozumění má náš domov moc rád. Kresbu k jeho textu jsem vytvořila pomocí vlastního způsobu přenosu mapy (frotáží), šablon a rozmytých fixů. Domov je sice na obrázku rozložen hádkou, ale pořád jej drží pohromadě láska v podobě jemných hřejivých barev. Mapka domova je také doplněna slovy z textu, která považuji za klíčová.

Otevřená náruč

„Pojem domov ve mě evokuje pocity jistoty a bezpečí. Je to místo, kde mě vždycky přivítají s otevřenou náručí a kde najdu klid a porozumění, i když v životě všechno nepůjde podle mých představ, místo, kde najdu osoby, na které se mohu spolehnout, kteří při mně budou stát v jakékoliv situaci a vždy mi poskytnou podporu. Vždy budu vědět, že sem mám dveře otevřené a přivítají mě s otevřenou náručí. A i když přijdou chvíle, kdy se na něčem neshodneme a bude to mezi námi skřípat, nikdy nade mnou nezlomí hůl.“

Slova mého přítele, který vnímá domov jako stabilní a vřelé místo, kde pro něj vždy budou jeho blízcí. Jeho hřejivá slova jsem se tedy rozhodla zobrazit formou lehké perokresby, která však obsahuje zmiňovanou stabilitu a především otevřenou náruč.

Obr. 16: Dům přítele a jeho rodiny, vlastní foto

Krajina domova

„Domov je pocit, stav duše a mysli. Pocit bezpečí, sounáležitosti, lásky, svobody a obrovské zodpovědnosti. Je to místo, ze kterého by člověk v určitém věku nejradši utekl, ale vždycky, když se vrací, zmocní se ho ze srdce zvláštní pocit. Pohled na krajinu domova při návratu z cest je ten nejkrásnější a nikdy neomrzí.“

Jelikož se má teta ve svých myšlenkách zmiňuje o pocitech, duši, lásce, sounáležitosti atp., líbila se mi představa zobrazit tohle vše pomocí naší krásné kapličky. A protože je naše

kaplička zasvěcena Panně Marii Sněžné, tak i koláž s kapličkou, tvoří jemnou sněžnou kresbu.

Obr. 17: Kaple Panny Marie Sněžné, vlastní foto

Chvíle klidu

„Domov je pro mě moje rodina a místo, kam se vracím utahaný z práce. I když tady pořád po mě někdo něco chce, abych něco uklidil a udělal a nemám tady vlastně chvíli klidu, přesto to tady mám moc rád a jiný domov si nedovedu představit.“

Věřím, že každý občas zažíváme chvíle, kdy člověk neví „kam dřív skočit“, stejně jako to má můj strýc. Rozhodla jsem se tedy vytvořit práci, kde bude nejen naše milované doma, ale také ten občasný chaos, který se tak zkrátka někdy stane. Inspirací pro tuto koláž mi byla Jenny Saville, o které se opět zmiňuji výše, a která mě inspirovala jejím lineárním zobrazením několika lidí současně. Já se rozhodla chaos zobrazit z leteckého pohledu pomocí několika červených nitek.

Obr. 18: Letecký pohled, vlastní foto

Kadlátko

„Domov je pro mě místo bezpečí, kde se můžu kdykoliv na kohokoliv spolehnout. Zároveň je to rozmanité místo, protože mě tam pokaždé nasere někdo jinej. Také je to pro mě lékárna, kde se vše léčí slivovicí, ať už je to rýma nebo covid.“

Další odstavec vystihující téma domova. Tentokrát od mého bratrance. Jeho slova vystihující domov jako lékárnu se mi líbila natolik, že jsem tuto lékárnu do své práce také promítla. Lékárnu zde zobrazuji opět pomocí kreslené koláže a opět za pomoci uhlu v kombinaci se suchým pastelem.

Štěstí

„Domov ... pro někoho adresa, pár písmen na ušmudlané obálce. Pro někoho stěžejní místo, které jej provází celý život. Já to životní štěstí, které neberu jako samozřejmost, měla, mám a doufám, že i mít budu. Jednou bych chtěla také vytvořit svým dětem to úžasné doma, co pro mě vytváří moji blízcí. Ráda bych Vám svoje doma přiblížila, ale je to tak složitý úkol, že se do něj pouštět nebudu a také si chci tento pocit nechat pro sebe, aby jej nemohl nikdo soudit a hodnotit. Pro každého z nás je domov něco jiného, trůfám si ale říct, že pro nás všechny je to citlivé a interní téma, které chápeme jen my sami.“

Nakonec jsou tu myšlenky mojí sestřenky, která se úkolu popsání domova zhostila opravdu zodpovědně. Myslím, že z jejich slov je cítit opravdová vděčnost a pocit štěstí, jak sama uvádí. K vylíčení tohoto štěstí a jejích slov týkajících se budoucnosti, mi v případě této kresby byla nápomocná naše škola, trocha akvarelu, trocha pastelů a také trocha pauzáku.

Obr. 19: ZŠ Kunštát, bez data

VI. Závěr

Bakalářskou práci *Cestička k domovu* jsem rozdělila do dvou oblastí. V teoretické části jsem se věnovala kromě vystižení ducha, neboli *genia loci*, našeho malebného Kunštátska, také skupině autorů, kteří pracují s podobným tématem jako já v této kvalifikační práci. Dále skupině autorů, kteří mi byli pro mé kresby inspirací a samozřejmě také definicím a důvodům výběru výtvarných technik. Ve druhé, praktické, části práce, se věnuji svému projektu složeného z deseti kreseb vytvořených mnou a deseti textů sepsaných mou rodinou.

Předním cílem mé bakalářské práce *Cestička k domovu* bylo vytvoření komplexního pocitu na základě subjektivního vnímání místa a s ním spojených emocí a výtvarných asociací. Zároveň jsem chtěla vědět, co pro každého člena mé rodiny znamená domov. Slova, pocity, či myšlenky mých nejbližších jsem následně propojila s konkrétním místem a zobrazila konkrétní formou tak, aby každá z prací vystihovala nejen slova samotná, ale také osobnost každého člena mé rodiny, který k realizaci této práce přispěl svými emocemi. Díky všem těmto příspěvkům je každá kresba jedinečná a autentická.

Tato práce vedla také k rozvoji mě samotné, nejen prostřednictvím získání nových vědomostí co se týče jiných výtvarníků a jejich děl, ale také získáním nových zkušeností a rozšířením osobních možností práce s kresbou.

VII. Zdroje

Literatura

- DOSTÁL, Ladislav, 2014. *Kunštátsko: ... jak šel čas*. První vydání. Kunštát: Vydalo Město Kunštát ve spolupráci s Jaroslavem Řehůrkem a Ladislavem Dostálem. ISBN 978-80-7326-251-8.
- Anon., 2017. *Státní zámek Kunštát: kapitoly z dějin šlechtického sídla*. 2. vydání (opravené a doplněné). Kroměříž: Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži. ISBN 978-80-906899-0-9.
- ŠAMŠULA, Ivo, 2021. *Panství Kunštát - Chronologie majitelů od roku 1279*. první. B.m.: Město Kunštát, nám. Krále Jiřího 106.
- TEISSIG, Karel. *Techniky kresby*. Vyd. 2. Praha: Aventinum, 1995. Umělcova dílna (Aventinum). ISBN 80-85277-49-2.
- KŘEPELA, Jan a Ivo ŠAMŠULA. *Sakrální stavby na Kunštátsku*. Kunštát: město Kunštát, 2020. ISBN 978-80-270-8607-8.
- SMITH, Ray, 2000. *Encyklopedie výtvarných technik a materiálů*. Vyd. 1. Praha: Slovart. ISBN 978-80-7209-245-1.
- SCERANKOVÁ, Pavla a ZÁLEŠÁK, Jan. Pavla Sceranková. V Brně: Dexon Art ve spolupráci s galerií OFF/FORMAT, 2012. ISBN 978-80-904271-4-3.

Internetové zdroje

- *Vznik a rozvoj města*. Online. Oficiální stránky města Kunštát. © 2024. Dostupné z: <https://www.kunstat-mesto.cz/turista/informace-o-meste-1/vznik-a-rozvoj-mesta/>. [cit. 2024-04-17].
- *Kunštát*. Online. Wikipedie - Otevřená encyklopedie. B. r., 2024-02-27. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kun%C5%A1t%C3%A1t>. [cit. 2024-04-17].

- O JARMARKU. Online. Hrnčířský jarmark. B. r. Dostupné z: <https://www.hrncirskyjarmark.cz/o-jarmarku>. [cit. 2024-04-17].
- MISHKA, Petra. *František Halas*. Online. ČESKÝ-JAZYK.CZ - Studentský UNDERGROUND. © 2003. Dostupné z: <https://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/frantisek-halas.html#axzz8N6a6QadL>. [cit. 2024-04-17].
- ŠIRŮČKOVÁ, Eva. *Kundera Ludvík*. Online. ČESKÝ-JAZYK.CZ - Studentský UNDERGROUND. © 2003. Dostupné z: <https://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/ludvik-kundera.html#axzz8N6a6QadL>. [cit. 2024-04-17].
- Z historie. Online. Jeskyně Blanických rytířů. B. r. Dostupné z: <https://www.rudka.cz/jeskyne/z-historie>. [cit. 2024-04-17].
- *Jeskyně Blanických rytířů*. Online. Jeskyně Blanických rytířů. B. r. Dostupné z: <https://www.rudka.cz/jeskyne>. [cit. 2024-04-17].
- FLORES, Albert. *Erich Hudec*. Online. Cesko wiki. B. r. Dostupné z: https://cesko.wiki/Erich_Hudec/. [cit. 2024-04-17].
- *Ladislav Kubíček*. Online. Wikipedie - Otevřená encyklopedie. B. r., 2023-10-22. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ladislav_Kub%C3%AD%C4%8Dek. [cit. 2024-04-17].
- *Ondřej Basjuk*. Online. Artlist - Centrum pro současné umění Praha. ©2006. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/ondrej-basjuk-8519/>. [cit. 2024-04-17].
- *Barbara Walker*. Online. Wikipedia - The Free Encyclopedia. B. r., 2024-04-03. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Barbara_Walker_\(artist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Barbara_Walker_(artist)). [cit. 2024-04-17].
- *Jenny Savilleová*. Online. Wikipedie - Otevřená encyklopedie. B. r., 2023-10-01. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jenny_Savilleov%C3%A1. [cit. 2024-04-17].
- PEIHUA, Chen. *Qiu Zhije*. Online. Cafa art info. © 2008. Dostupné z: <https://www.cafa.com.cn/en/figures/artists/details/8110527>. [cit. 2024-04-17].
- *Jana Kasalová*. Online. Artlist - Centrum pro současné umění Praha. ©2006. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/jana-kasalova-108762/>. [cit. 2024-04-17].
- *Adriena Šimotová*. Online. Artlist - Centrum pro současné umění Praha. ©2006. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/adriena-simotova-934/>. [cit. 2024-04-17].
- *Kateřina Šedá*. Online. Kateřina Šedá. B. r. Dostupné z: <https://www.katerinaseda.cz/en/>. [cit. 2024-04-17].
- *Pavla Sceranková*. Online. Artlist - Centrum pro současné umění Praha. ©2006. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/pavla-scerankova-3796/>. [cit. 2024-04-17].

- Pavla Sceranková. Online. Společnost Jindřicha Chalupeckého. B. r. Dostupné z: <https://www.sjch.cz/pavla-scerankova/>. [cit. 2024-04-17].
- Pavla Sceranková. Online. Reflex. © 2001. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/archiv/28001/pavla-scerankova.html>. [cit. 2024-04-17].
- 2011 Mike Nelson. Online. British council. © 2024. Dostupné z: <https://venicebiennale.britishcouncil.org/history/2010s/2011-mike-nelson>. [cit. 2024-04-17].

Obrázkové zdroje

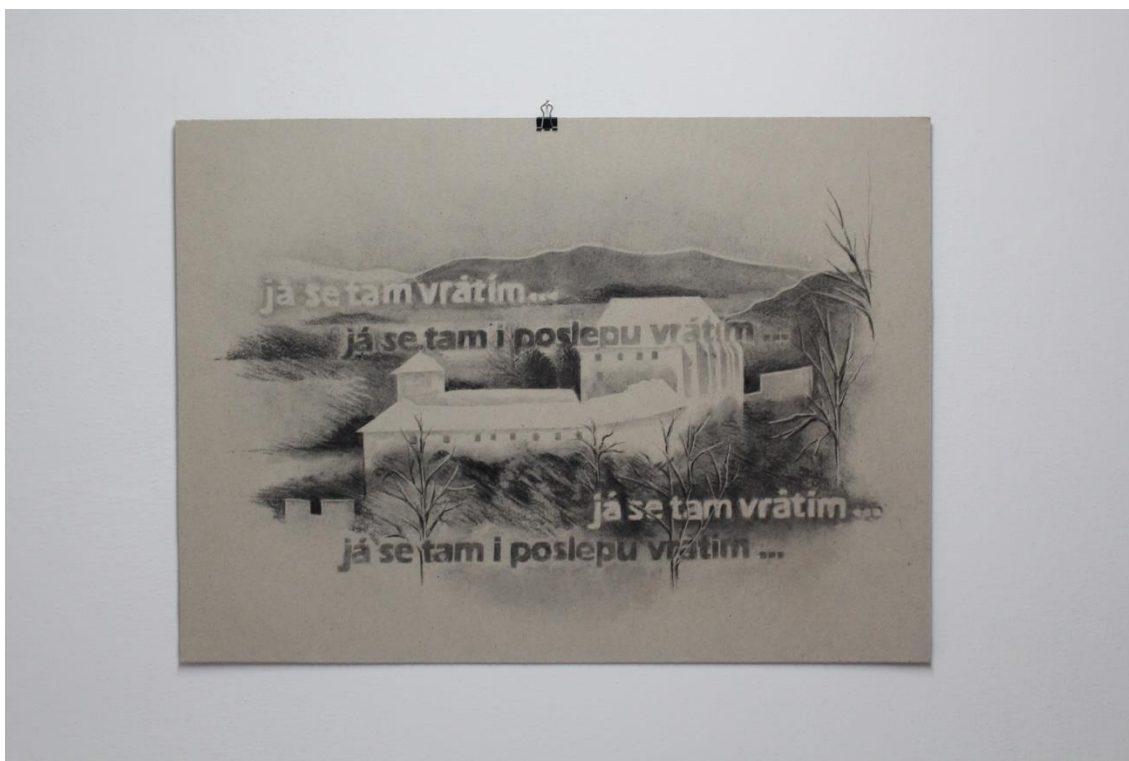
- Obrázek 1: BASJUK, Ondřej. Spadla z nebe. In: *Aukční dům Sýpka* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://www.sypka.cz/img/fotky_polozek/18907.detail.jpg
- Obrázek 2: WALKER, Barbara. The Big Secret III. In: *Africanah* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://africanah.org/barbara-walker-shock-and-awe-2015/>
- Obrázek 3: SAVILLE, Jenny. Chapter (for Linda Nochlin). In: *Artsy* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://d7hftxdivxxvm.cloudfront.net/?height=800&quality=85&resize_to=fit&src=https%3A%2F%2Fd32dm0rphc51dk.cloudfront.net%2F2dg1OOYYYSKsp85QGC4XoQ%2Fnormalized.jpg&width=729
- Obrázek 4: ZHIJE, Qiu. Journeys without arrivals. In: *E-flux* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://images.e-flux-systems.com/162279_85009c6ea94796a35288dbcfcc4b31b.jpg,1024
- Obrázek 5: KASALOVÁ, Jana. Terra Mirabilis. In: *Jana Kasalová* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://lh4.googleusercontent.com/tnqCyhA9lCQG4VTPqIY6hAMx02IEuFVbE_nncDJkC_NA5yqAgOG_2dW92eal1TkYYxMY14Fw5Jv0rm7CzuOzeUw=w1280

- Obrázek 6: KASALOVÁ, Jana. Dissolutio Imperii (Österreich-Ungarn). In: *Jana Kasalová* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://lh6.googleusercontent.com/AA9u9Hxzl8sLsaQROd7nFe5YRoDgbua_btQQIPBfYK9_iX15bFycmtJG-G9HSDh2bIYr-MNT5LwF41CLPC263SmJh08VpXbZrKPRY8WOIAEOij3bBY76bl5tOi8vl2bOa8g=w1280
- Obrázek 7: ŠIMOTOVÁ, Adriena. To, co je za člověkem II. In: *Web umenia* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.webumenia.sk/dielo/nahlad/CZE:4RG.G0373/800>
- Obrázek 8: ŠIMOTOVÁ, Adriena. Podpírání. In: *Národní galerie Praha* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://sbirky.ngprague.cz/images/diela/NG./58/CZE_NG.K_56664/CZE_NG.K_56664.jpeg
- Obrázek 9: ŠEDÁ, Kateřina. Herzlich Willkommen. In: *Kateřina Šedá* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.katerinaseda.cz/images/photogallery/12484?1713102117>
- Obrázek 10: ŠEDÁ, Kateřina. Herzlich Willkommen. In: *Kateřina Šedá* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.katerinaseda.cz/images/photogallery/12975?1713102117>
- Obrázek 11: SCERANKOVÁ, Pavla. Babiččin byt. In: *Artlist - Centrum pro současné umění Praha* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://www.artlist.cz/typo3temp/assets/_processed_/1/b/csm_4713-11_babiccin_byt_1ad3360839.jpg
- Obrázek 12: NELSON, Mike. Installation view of I (IMPOSTOR). In: *British council* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://venicebiennale.britishcouncil.org/sites/default/files/styles/bc-landscape-950x534/public/mike1.png?itok=7Hs8ufcm>
- Obrázek 13: vlastní foto
- Obrázek 14: vlastní foto

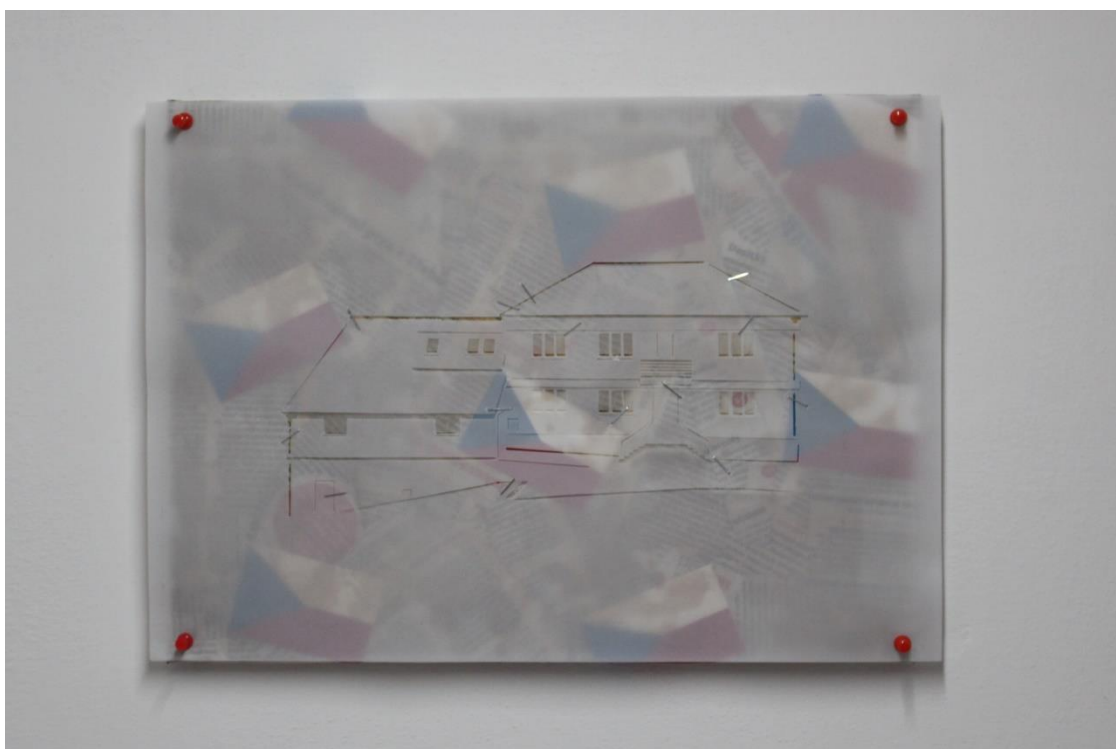
- Obrázek 15: vlastní obrázek
 - Obrázek 16: vlastní foto
 - Obrázek 17: vlastní foto
 - Obrázek 18: vlastní foto
 - Obrázek 19 : ZŠ Kunštát. In: *Základní škola a mateřská škola Kunštát* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: https://www.zskunstat.cz/data/editor/80cs_1_big.jpg?gcm_date=152370448
- 6

VIII. Přílohy

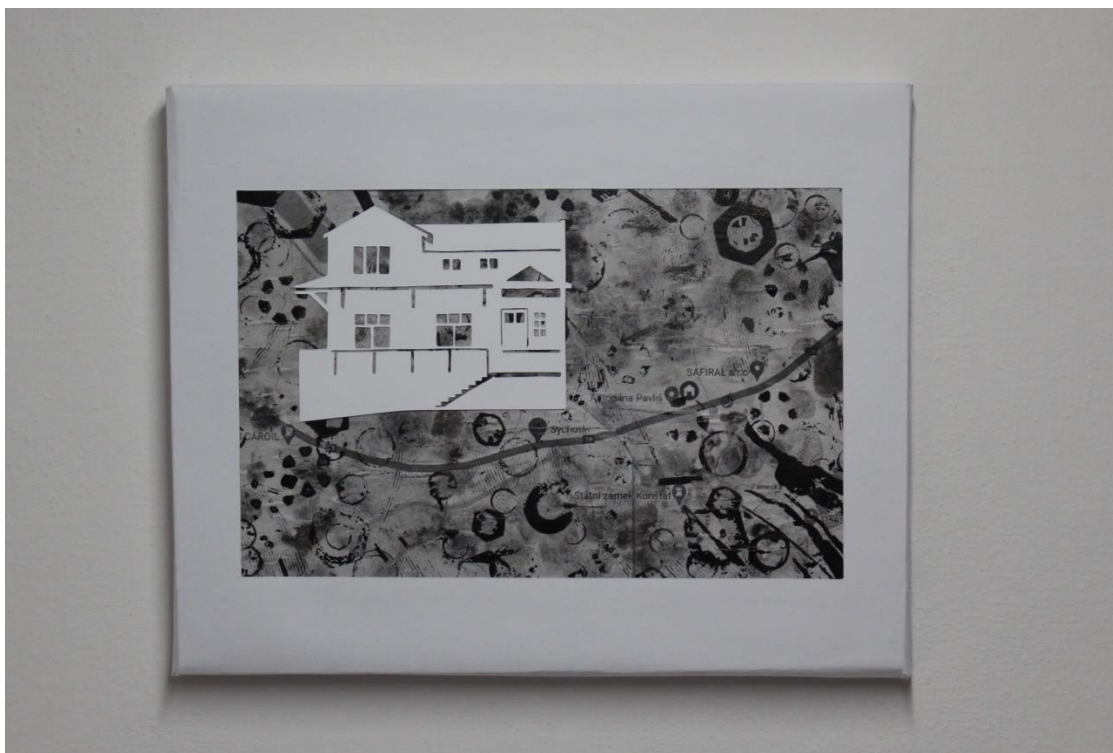
Příloha 1: Já se tam vrátím, 545 x 395 mm, uhel (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 2: Co je pro mne domov?, 420 x 300 mm, koláž na plátně (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 3: Sychotín, 304 x 242 mm, koláž na plátně (Cestička k domovu, 2024)

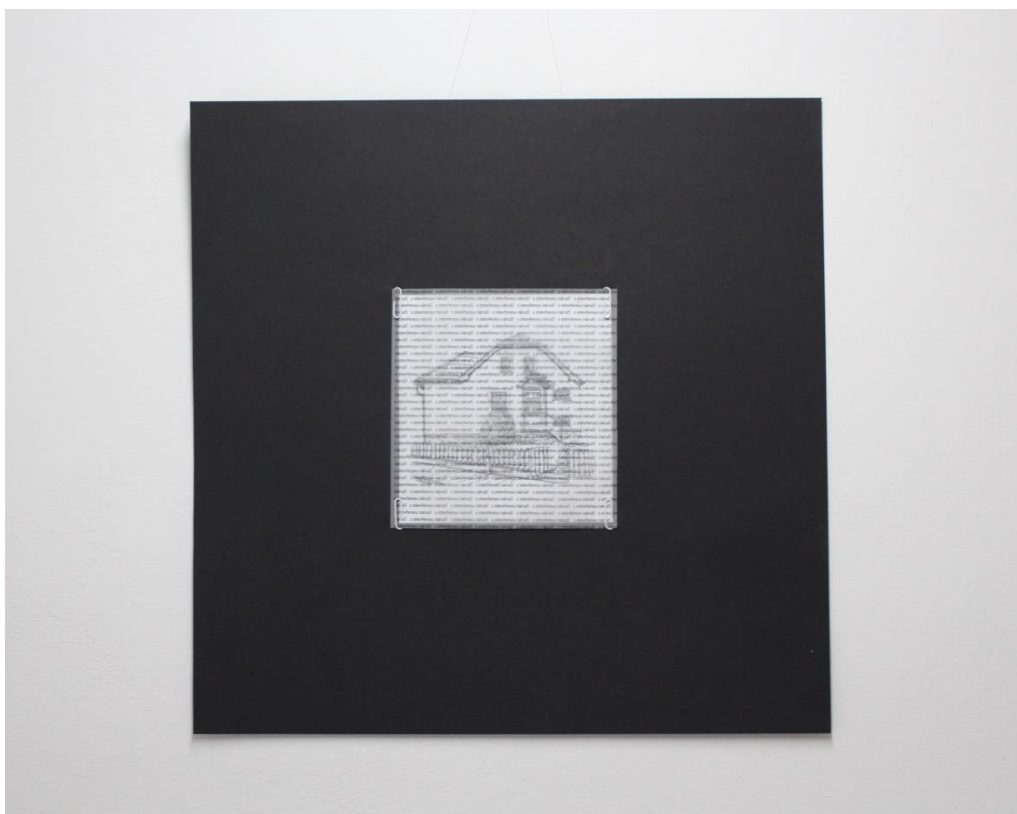
Příloha 4: Sen, 640 x 595 mm, akryl (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 5: Dům/panelák, 300 x 250 mm, kreslená koláž na plátně (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 6: Otevřená náruč, 500 x 500 mm, perokresba (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 7: Krajina domova, 435 x 415 mm, papírová koláž (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 8: Chvilé klidu, 300 x 250 mm, kombinovaná technika na plátně (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 9: : Kadlátka, 840 x 595 mm, kreslená koláž (Cestička k domovu, 2024)

Příloha 10: Štěstí, 300 x 250 mm, koláž na plátně (Cestička k domovu, 2024)

